

Frie Fugle

Nyhedsbrev

Tema Tilgængelighed

nr. 2 og 3 juni 2010

Fri Fugl og handicaphjælper

Siden starten af 2006 har jeg arbejdet som handicaphjælper og –ledsager i firmaet ”Bruger-Hjælper Formidlingen A/S”. Arbejdet kræver, at kemien mellem hjælper og handicappet er i orden, da det ofte er mange timer, man er sammen på tomandshånd. En god portion humor og tålmodighed er godt på begge sider af kørestolen. Fælles interesser er en stor fordel. For tiden er jeg hjælper/ledsager 2 gange om ugen hos Torben, som er født spastiker og bruger af kørestol og miniscooter. Torben og jeg er begge til jazz, så derfor lytter vi meget til jazz, snakker om jazz, shopper jazz og tager til jazzfestival sammen.

På tur og helst uden problemer

Det kræver ekstra planlægning, når man skal på længere ture som kørestolsbruger, især hvis man ikke har egen bil. Følgende eksempler handler om, hvad man kan komme ud for, når man er nået frem.

Virker elevatoren?

I vinteren 2008 tager Torben og jeg til *Kunstmuseet Arken*. Stedet er handicapegnet med elevatorer og handicaptolletter. Men ingen har fortalt os, at elevatoren til underetagen - hvor handicaptolletterne befinder sig - er under reparation! Problemet kunne være afhjulpet ved at skabe adgang udefra om nødvendigt via rampe, således at der var adgangsmulighed til underetagen uden at bruge elevatoren. Problemet kunne være løst på tegnebordet!

I *Lyngby Bio* var vi ude for, at elevatoren var ude af drift i flere måneder. Alle biografssale ligger på første sal! Når elevatoren virker i Lyngby Bio, så skal man bede om hjælp ved skranken, og det hele er tit noget omstændeligt.

Og så på museum!

Danmarks Akvarium opererer med trappelifte til de mindre niveauforskelle. De to trappelifte er ret åbne, og de optager en del af trappen, når de anvendes. Det kan godt skabe problemer. Den dag, Torben og jeg var på akvariet, var der rigtig mange skolebørn, der løb op og ned af trapperne tæt forbi den kørende lift. Vi oplevede også, at en gruppe havde stillet sig lige ved trappefoden, hvor liften skulle lande! Måske ikke livsfarligt, men heller ikke særlig smart.

På et tidspunkt blev det meddelt over højttalerne, at piratfiskene ville blive fodret. Og alle stormede mod piratfiskene. Vi forsøgte det samme. Men med to langsomtkørende trappelifte at forcere inden piratfiskene, nåede vi først frem, da man var halvt igennem fiskenes fodring! Torben så i øvrigt heller ikke særligt meget, da vi nåede frem. En tæt kødrand af mennesker rundt om piratfiskenes akvarium dækkede effektivt for indkig i kørestolshøjde!

Disse og tilsvarende oplevelser i mit arbejde som handicaphjælper er baggrunden for, at vi udgiver dette nyhedsbrev med temaet **tilgængelighed**. De Frie Fugle har også medvirket til udarbejdelse af vejledninger om planlægning for handicappede og vil i fremtiden gerne gøre mere herfor. Så hvis du kender til gode eller dårlige eksempler på tilgængelighed, så lad os høre fra dig.

Arne

Trappeliften betjenes let af Torben.

Kalenderen 2010

4.-6. juni

Cykeltur i Nationalpark Söderåsen.

www.cykelsafari.dk

12.-13. juni

Kajakkursus for begyndere på Hammergården

Fuldt booket. På venteliste skriv til JE@Friefugle.dk

22.-25. juni

Velo-city Global 2010 i København

www.velo-city2010.com

2.-11. juli

Copenhagen Jazz Festival

www.jazz.dk

11.-19. september

Cykeltur Umbrien

www.cykelsafari.dk

Dansk Cykel Safari Nyt

På listen over turpakker - det vil sige "gør det selv cykelrejser" - er nu tilføjet P 12

Cypern. Jeg mødte min kontakt i Cyperns Turistråd på en konference i Sofia og har fået oplyst at flere af de cykelruter, som jeg i sin tid planlagde er blevet åbne.

Jeg har indhentet nye kort og turfoldere for øen.

Desuden er Alsace - omtalt i sidste nyhedsbrev - nu kommet med på bestillingslisten som tur pakke 13. Jeg har i øvrigt lige fået nogle spændende cykelkort 1:100.000 hjem, som lægges i pakken sammen med det beskrevne turforslag til en uges ferie på cykel i Alsace.

Nyt om de guidede ture

G3 til Umbrien og Toscana 11.-19. september er næsten fuldt booket. G2 til La Loire i august er aflyst, idet der kun har været 2 tilmeldinger. Har du fokus lige på den tur, så tag i stedet turpakken til Alsace - den er lige til at gå til. G1 til Nationalpark Söderåsen 4.-6. juni forventes afviklet efter planen - tilmelding snarest til JE@cykelsafari.dk

Handicappedes rettigheder i ny FN Konvention

De Forenede Nationers medlemslande har gennem "Konvention om rettigheder for personer med handicap" lovet hinanden at sørge for at personer med handicap ikke diskrimineres eller udsættes for krænkelser af menneskeretsrettighederne. Målet er, at handicappede på stort set alle områder skal kunne deltage i samfundslivet på lige vilkår med andre. Den nye konvention gør i vid udstrækning op med den hidtidige paternalistiske retstradition, hvor det handler om at beskytte den handicappede. I den nye konvention tales der om den handicappedes rettigheder. Ordet rettighed optræder fx slet ikke i Serviceloven.

Begrebet "universelt design" introduceres i konventions artikel 2 og defineres på fgl måde: "udformning af produkter, omgivelser, ordninger og tilbud, således at de i videst muligt omfang kan anvendes af alle personer uden behov for tilpasning eller særlig udformning". "Universelt design" udelukker ikke hjælpemidler til særlige grupper af personer med handicap, når der er behov derfor. Se mere om universelt design andetsteds i dette nyhedsbrev.

I artikel 9 omtales tilgængelighed, herunder såvel adgang til fysiske omgivelser og transportmuligheder, som mulighed for brug af moderne kommunikationsteknologi.

Konventionen er trykt november 2008 af Det Centrale Handicapråd og kan læses og rekvireres via www.dch.dk. FNs handicapkonvention trådte i kraft i Danmark den 23. august 2009.

Ramper med hårnålesving

Kravet til handicapegnede ramper er en så lille stigning som 1: 20.

Det betyder at en rampe, der skal klare en niveauforskel på 1 meter, skal være 20 meter lang. Men de 20 meter kan sagtens opnås, således at rampen fx kun fylder det halve på den lange led ved at rampen går tilbage på langs ad sig selv. Ramper kan udformes på mange måder afhængig af de lokale forhold, pladsen der er til rådighed og afhængig af, hvordan rampens nære omgivelser bearbejdes og integreres i rampen.

Ved Rødovre Centrums indgang i øst er man sluppet godt fra at integrere trappe, rampe, cykelparkering og beplantning. Niveauforskellen er 75 cm og rampen med 2 knæk er 26 m. Herved bliver stigningen ca. 1:35, altså langt bedre end krævet i normerne.

Arne

Integreret trappe, rampe og cykel-parkering ved Rødovre Centrum.

Universelt design

Begrebet Universelt design er nævnt flere steder i FN's handicapkonvention dels under definitioner, dels i konventionens artikel 4 om generelle forpligtelser: Her nævnes bl.a. at medlemsstaterne er forpligtet til at påtage sig at fremme forskning og udvikling af universelt designede varer, tilbud, udstyr og faciliteter som defineret i konventionens artikel 2.

Arkitekt Camilla Rydl, der er seniorforsker på Statens Byggeforskningsinstitut, SBI, fortalte om universelt design på handicapkonferencen arrangeret af Handicaprådet i Københavns Kommune i foråret 2010. Hun forklarede, at der var mange begreber fremme indenfor området, og at det godt kunne skabe forvirring, når man hører begreber som fx: inklusive design, livsløbs-design, design for alle aldre, barrierefri design og global design. Det er den amerikanske arkitekt Ron Mace, der står bag tankerne og visionerne omkring begrebet universelt design.

Skulle man pege på et eksempel, der kommer tæt på begrebet universelt design, hvad angår tilgængelighed for bevægelseshæmmede, så kunne det være *Københavns Zoo Haves nye elefanthus*, tegnet af den engelske arkitekt

Norman Forster. Bygningen og omgivelserne er særdeles spændende udformet, men i denne forbindelse er det værdt at bemærke at publikum bevæger sig igennem et oplevelsesforløb på en svagt stigende rampe. På grund af den svage stigning, de mange oplevelser undervejs og rampens varierede udformning opdager man dårligt, at der er tale om en rampe. Måske bare et gulv, der skråner lidt. Adgangen for alle er således rampen, der bliver det element publikumsdelen er bygget op omkring.

Norman Forsters elefanthus i Københavns Zoo.

Oplevelsesrampen stiger så lidt, at man næsten ikke opdager det.

Tilgængelighedsgalleriet

I 2003 og blev der i forbindelse med Det Europæiske Handicapår udført et dokumentationsprojekt under de nu nedlagte amsafdelinger. Projektet hed Tilgængelighedsgalleriet. Det er tankevækkende at se de mange fotos og korte kommentarer til diverse lokaliteter med både gode og dårlige forhold for bevægelseshandicappede. Galleriet har ikke været ajourført siden 2003. www.handicap.dk/politik/tilgaengelighed/galleriet.

Arne

Tilgængelighed til nybyggeri og ombygning – en guide

Center for Ligebehandling af Handicappede har udgivet en 16 siders guide, der giver værktøjer til fysisk tilgængelighed.

I guiden påpeges det, at tilgængelighed til byggeri kræver specialviden – en viden det anbefales at hente hos professionelle såkaldte tilgængelighedsrådgivere.

Statens Byggeforskningsinstitut samt private rådgivningsfirmaer udfører tilgængelighedsrådgivning. Guiden kan nemmest hentes på nettet ved at søge på Google, eller på www.clh.dk

Hjemmesiden tilhørende Statens Byggeforskningsinstitut www.sbi.dk er god og informativ vedrørende tilgængelighed. Erhvervs- og Byggestyrelsens hjemmeside www.ebst.dk er også værdt at gæste, ikke mindst fordi man her kan finde oplysninger om *Tilgængelighedspuljen 2010*.

Arne

Arne

Copenhagen Jazz Festival set fra en kørestol

Med mere end 100 koncertsteder og omkring 900 koncerter har Copenhagen Jazz Festival noget at byde på for en hver smag hvad angår musiksted og – type. Men der er ikke 100 koncertsteder, der er egnede for personer med bevægelseshandicap. Mange kendte jazzsteder er fx med trapper, trange rumforhold og uden handicaptoilet. Fx har det lille spillested Jazzcup på Gothersgade meget trange rumforhold og et lille toilet, som er kringlet placeret bag baren og med et par trin op. Der er også et lavt trin op ved indgangsdøren, som nok med en stærk hjælper kan forceres med en manuel kørestol, men en elkørestol vil kræve en rampe. De to sæsoner, hvor Torben og jeg har været til jazzfestival sammen, har vi fravalgt ellers gode koncerter på dette spillested pga dets manglende handicapvenlighed.

Det Kgl. Haveselskabs Have afvikler via Frederiksberg Kommune en række koncerter i løbet af Jazzfestivalen. Er vejret godt er det et dejligt sted at lytte til jazz. Der er god plads på plænen, hvor familier med børn lejr sig på tæpper, og der er masser af stole til dem, der ønsker dette, og kørestole kan færdes på stier og plæne uden problemer. Og halvtaget ind mod restauranten er et udmærket sted at sidde og få en kop kaffe eller en øl. Restauranten har de mest fantastiske, nyrenoverede og nydekorerede toiletter med særlig lys og lyd! Et besøg Værd! Bare ikke for handicappede, for dem er der ikke tænkt på! I betragtning af de mange besøgende, der er til området her omkring Det Kgl. Haveselskabs Have og Frederiksberg, kan man undre sig over, at der ikke findes et handicaptoilet i området omkring Frederiksberg Runddel. Som en midlertidig løsning kunne arrangøren, som i dette tilfælde er Frederiksberg Kommune, opsætte en toiletvogn med handicaptoiletter i forbindelse med jazzugen.

Handicaprådet i Frederiksberg Kommune savner også et handicaptoilet i dette område omkring Frederiksberg Runddel. Man har haft det oppe som et budgetønske i forhold til 2010. Borgmesteren tager ønsket med til den kommende budgetkonference, men han vil ikke love, at det bliver opfyldt. Et handicaptoilet koster 500.000 i anlæg oplyser borgmesteren på Frederiksberg.

Andre festivaler kan godt

Det virker ikke som om Copenhagen Jazzfestivals sekretariat arbejder særligt seriøst eller målrettet med tilgængelighed for bevægelseshandicappede. Festivalledelsen siger, at det er op til de enkelte spillesteder. Men hvem skal lægge pres på spillestederne for at få bedre forhold, og hvem skal informere om de enkelte spillesteders handicapfaciliteter, hvis det ikke er festivalledelsen? Kongens Have og Østre Anlæg, som begge hører til Jazzfestivalens egne koncertsteder er dejlige steder at høre jazz udendørs, for der er god plads. Men der har ikke i de tidligere år været handicapfaciliteter disse steder.

Det store flotte festivalprogram indeholder mange brugbare informationer om koncerter og musikere. Bagerst er der en oversigt over spillestedernes adresser og telefonnumre og stederne er også ganske praktisk plottet ind på et kort. Men der er ikke nogen symboler eller tekst ved spillestederne, der indikerer, om de er tilgængelige for handicappede.

Jeg har forespurgt sekretariatet om der kommer information vedr. handicap-tilgængelighed med i 2010 festivalprogrammet. Svaret var, at det havde været oppe at vende, men at det ikke kom med!

Med mere end 30 år på bagen skulle man mene, at Copenhagen Jazz Festival kunne præstere noget mere på dette område. Roskilde Festival har til sammenligning et helt område hvor handicappede kan holde til med diverse faciliteter såsom opladning af elkørestole, handikaptoiletter, -bad osv. Se mere på www.roskildefestival.dk.

Arne

Foreningen Frie Fugle

Foreningen Frie Fugle er et tværfagligt rådgivnings- og formidlingscenter med mere end 25 års erfaring indenfor jordbrug, økologi, miljø, friluftsliv m.v. Vi arbejder som konsulenter, freelancere og projektmagere og tilbyder professionelle løsninger til private virksomheder, organisationer, kommuner, amter m.v. Stedet har en række personer med forskellig baggrund tilknyttet. Arbejdsfeltet spænder vidt, fra friluftsliv, cykelturisme og arkitektur til biologi, natur- og landbrugsintegration, havebrug, biologisk bekæmpelse, naturplaner samt by- og trafikplanlægning. Endvidere tilbyder vi løsninger inden for IT og sekretariatsbistand

Foreningen Frie Fugles

nyhedsbrev udkommer 3-4 gange årligt og udsendes til Foreningen Frie Fugles medlemmer. Medlemskab indbefatter foruden nyhedsbrevet tilbud om forskellige arrangementer. Medlemskab koster minimum 150 kr. om året og indbetales på kontonummer: **8411-4094039 Fælleskassen.**

Redaktion: Arne og Jens Erik

Layout: Solveig og Alice

Fotos: Arne og Jens Erik

Ansvarshavende redaktør:
Jens Erik Larsen

Tryk: Vester Kopi A/S Odense
Nyhedsbrevet er trykt på
Cykluspapir. Oplag 250 stk.

Foreningen Frie Fugle

Nordre Fasanvej 199, 1. th.
2000 Frederiksberg
Telefon: 3311 1175
forening@friefugle.dk
www.friefugle.dk/forening

